

1

Anastasia Mikhelson had een bloedhekel gekregen aan oranje plastic stoelen. En toch zat ze er nu op eentje. Alweer.

Eenzaam in de gang bestudeerde ze de structuur van de schuin aflopende muur terwijl haar hart waarschijnlijk sneller bonsde dan goed voor haar was, maar dat was logisch gezien de aard van de middag. Dat snelle, aanhoudende kloppen was het enige geluid in de lege gang, waardoor de toch al zenuwslopende gebeurtenis nog een extra onheilspellend tintje kreeg.

Ana had de dagen, en recentelijk de uren afgeteld tot de bijeenkomst met Bill, en over nog geen twintig minuten was het hele gedoe achter de rug en zou het lot van haar carrière geen mysterie meer zijn. In een poging haar zenuwen tot bedaren te brengen ademde ze langzaam in, want de uitkomst van dit gesprek betekende alles. Ze keek eerst de ene en toen de andere kant op in de eenzame gang, waarna ze ten slotte haar blik richtte op de grote bruine deur die toegang gaf tot het kantoor van Bill Bradshaw. Ze knipperde tweemaal met haar ogen, schudde even flink met haar hoofd en glimlachte breed toen de deur openging. Mooi dat er hier geen zenuwachtige danseres zat. Alleen een heel dankbare werknemer. Zij.

‘Ana? Kom binnen,’ zei Bill. Hij was al zo’n zesentwintig jaar de hoofdballetmeester van het New York City Ballet, en sinds negen jaar Ana’s baas. Hij was lang, slank en knap, voor een man van eenenzestig. Een flinke grijze haardos boven scherp getekende gelaatstreken die een aantal opmerkelijke portretten van hem hadden opgeleverd, hier in Manhattan en daarbuiten. Bill Bradshaw was een legende in de wereld van de dans,

en vrijwel iedereen keek tegen hem op.

‘Dank je wel, Bill. Ik hoop dat je een makkelijk middagje hebt gehad.’ Hij trok haar in het voorbijgaan met een arm tegen zich aan, plantte een kus op haar slaap (zijn standaardbegroeting) en liep achter haar aan zijn kantoor in.

‘Niet slecht. Helemaal niet slecht. Maar wel druk.’ Zijn middag had bestaan uit een-op-eengesprekken met iedere danser van het gezelschap, bijna negentig, voor hun jaarlijkse beoordeling. In bijeenkomsten als deze werden dansers gepromoveerd, kregen ze adviezen over hun vooruitgang, of erger, kregen ze te horen dat hun contract niet zou worden verlengd voor het volgende seizoen. Voor Ana was deze bijeenkomst haar kans op een promotie van tweede naar eerste soliste, de hoogste rang bij het gezelschap. Ze was inmiddels vijf jaar tweede soliste, ze had zich afgepeigerd en haar lichaam tot voorbij zijn grenzen gedreven om de sprong te kunnen maken naar eerste soliste, om vervolgens aan het eind van elk seizoen op die oranje stoel te zitten en tegen beter weten in te hopen.

En elke keer was ze gepasseerd.

Misschien had Bill in het verleden gedacht dat ze er nog niet klaar voor was. Of dat ze er niet genoeg tijd in had gestoken. Wat het ook was, ze wilde niets liever dan het verdriet achter zich laten. Dit aanstaande seizoen was helemaal van haar, en als ze de kans kreeg, was Ana graag bereid dat zelf aan Bill te vertellen. Ze was vastbesloten zich door niets tegen te laten houden. Daarvoor had ze te veel opgeofferd.

‘Hoe gaat het met je vader?’ vroeg Bill. ‘Ik heb al zeker zes maanden niets meer van Klaus gehoord.’

‘Heel goed,’ zei ze. ‘Nog steeds dezelfde papa. Dit seizoen is hij gastchoreograaf in Miami. En het gaat zo goed dat ze hem misschien volgend seizoen weer willen hebben. Al betwijfel ik of hij ja zal zeggen. Hij heeft heel veel aanbiedingen gekregen.’

‘O ja. Dat heb ik gehoord, herinner ik me nu. Wat een stel bofkonten dat ze hem hebben kunnen strikken.’

‘Wat je zegt,’ zei Ana terwijl ze zich op haar stoel installeerde, in afwachting van wat de bijeenkomst zou brengen. Ze was gewend aan het verplichte praatje over haar vader voorafgaand aan elk belangrijk gesprek over haar eigen carrière. Klaus Mikhelson was als Russische balletdanser wereldberoemd geworden voordat hij eind jaren zeventig naar de Verenigde Staten emigreerde en daar hetzelfde presteerde. Zoals te verwachten kreeg hij een gigantische hoeveelheid aandacht. Het gevolg was dat Ana haar hele leven al vergeleken werd met haar vader. Het feit dat ze niet dezelfde successen had geboekt was op zijn zachtst gezegd moeilijk geweest. Voor hen allebei.

‘Doe die ouwe kerel de groeten van me en zeg maar dat hij een drankje van me tegoed heeft,’ zei Bill, terwijl hij ging zitten.

‘Zal ik doen.’ Ana glimlachte vriendelijk en dacht even over dat moment na. Zou ze haar vader dan ook op de hoogte kunnen stellen van haar promotie? Of moest ze proberen uit te leggen dat ze opnieuw was gepasseerd voor de rang van prima ballerina?

Ana keek om zich heen naar de keurig georganiseerde werkplek van Bill en wachtte tot hij zich had geïnstalleerd. Haar blik viel op een opengeslagen map op zijn bureau, met haar eigen portret zichtbaar op een stapel papieren. ‘Je zit dus inmiddels negen jaar bij het gezelschap,’ zei hij, en wierp haar een blik toe.

‘Dat klopt.’ Ze hield haar stem neutraal, zakelijk. ‘En ik wil je bedanken voor de kansen die me geboden zijn, Bill. Ik heb het gevoel dat ik reusachtig ben gegroeid als danser sinds ik hier als leerling kwam.’

‘Zes blessures in die tijd,’ zei hij, en hij keek op van zijn aantekeningen. ‘Hoe gaat het met je enkel? Doet hij nog pijn?’

‘Sterker dan ooit.’ En dat was zo. Twee operaties en maanden fysiotherapie hadden ervoor gezorgd dat ze weer aan het werk kon en zich voorbij de pijn had kunnen werken van wat twee jaar terug een verpletterende blessure was geweest; niet dat blessures iets nieuws waren.

Hij knikte en boog weer zijn hoofd. 'Fijn om dat horen. Ik moet je vertellen, Ana, dat Roger en de andere choreografen allemaal het gevoel hebben dat je afgelopen herfst in *Orpheus* helemaal tot je recht kwam. Die rol was je op het lijf geschreven. Echt een stap vooruit in je dansen.'

'Ik ben dolblij dat jullie dat vinden. Ik vond het geweldig wat we met dat ballet hebben gedaan, maar ik ben toe aan meer, Bill. Ik ben twee jaar lid van het *corps de ballet* geweest, en zes jaar tweede soliste. Dan tel ik nog niet eens mijn tijd als *élève* mee.'

'En je hebt het gevoel dat dit het jaar is waarin je als eerste soliste naar voren wilt komen? Is dat het?'

Hij keek bedenkelijk, maar daar mocht ze zich niet door laten weerhouden.

Dit was het moment waarop ze had gewacht. Ze ging op het puntje van haar stoel zitten en keek hem recht in de ogen. 'Dat klopt. Geen mens kan aan mijn techniek tippen, en op mijn inzet is niets aan te merken.'

'Ik weet niet of techniek wel genoeg is, Ana. Je moet het van hieruit willen,' zei hij met een hand op zijn buik. 'Dansen gaat niet alleen om precisie. Er hoort een element van vuur bij. Begrijp je? Passie.'

'Dat heb ik. Dansen is mijn zuurstof, Bill, en ik laat mijn hele wezen op het toneel achter. Dat weet je. Ik ben de eerste solist die 's ochtends binnenkomt en de laatste die na een optreden vertrekt. Ik heb mijn hele leven naar deze kans toegewerkt, en als je me die geeft, krijg je daar geen spijt van. Ik zal dag en nacht voor je werken.'

Hij ging achteruit zitten op zijn stoel en nam haar op terwijl zij haar tweede betoog in stelling bracht. 'Oké,' zei hij eenvoudig.

Wacht.

Wat betekende dat?

'Oké?' Haar handen werden van het ene op het andere mo-

ment gevoelloos, en over haar ruggengraat liep een warme siddering. Was dit het moment waarop ze had gewacht sinds ze zes jaar oud was en zat te kijken naar *De Notenkraker* vanaf het derde balkon in het Lincoln Center? Was ze nu heus eerste soliste bij het New York City Ballet?

‘Dat zei ik, ja. Dit wordt jouw jaar, Ana. Dat gevoel heb ik.’ Hij boog zich over het bureau alsof hij nog iets heel belangrijks had te zeggen. ‘Maar je mag geen moment de teugels laten vieren. Hoor je me?’

‘Dat zal ik niet doen.’

‘Zodra je dat doet, is het afgelopen. De competitie is vandaag de dag wat mij betreft ongekend. De vaardigheid en de techniek zijn ongeëvenaard, dus om anderen voor te blijven moet je inzet net even groter zijn.’ Ze knikte, wetend hoe gelijk hij had met zijn woorden. De competitie tussen de leden van het gezelschap was in feite meedogenloos. De meeste dansers waren net zo goed vrienden als rivalen, maar Ana hield zich afzijdig en verloor nooit het doel uit het oog: de beste zijn. ‘Je bent een van de meestbegaafde dansers met wie ik ooit heb gewerkt, maar weet je wat er aan jouw dansen ontbreekt, Ana?’

‘Vertel.’

‘Een hartenklop. Je moet leven in je uitvoering ademen. Jij bent een en al techniek. Schitterende techniek, moet ik je nageven, maar wel steriel. Klinisch. Als dansen werkelijk jouw zuurstof is, moet ik dat op het toneel te zien krijgen. Stop die passie in je beweging. Het doet er niet toe hoe mooi je extensies zijn als je je publiek niet weet te roeren. Kun je me volgen?’

‘Dat kan ik. Dank je wel, Bill.’ Het was het automatische antwoord, aangezien ze die aanmerking vrijwel haar hele loopbaan door al had gekregen. De woorden deden pijn, maar ze zou een manier vinden om beter te worden, omdat het te belangrijk was om dat niet te doen.

Toen ze twee uur later na een work-out aan de barre thuiskwam in haar appartement, wilde ze niets liever dan het vieren;

misschien wel met een zeldzaam glas bubbels. Ze had voor alle zekerheid een fles gekocht. Dit was ongetwijfeld de belangrijkste dag van haar leven tot nu toe, en ze zou er een ogenblik aan moeten besteden om dat te memoreren. Op weg naar de koelkast hield ze halt bij het handgeschreven briefje dat ze daar had geplakt als een dagelijks geheugensteuntje.

Beter is altijd mogelijk. Goed is niet genoeg.

Ze haalde haar hand van de deurknop en terwijl ze haar vingers langs de woorden haalde, zette ze het idee om het te vieren uit haar hoofd. Ze moest in vorm blijven voor de opening van het seizoen, en champagne stond nu eenmaal niet op haar lijstje van toegestane levensmiddelen.

Terwijl ze nog in zichzelf moest glimlachen om de gebeurtenissen van die middag, nam ze de tijd om haar spieren los te rollen na haar dansles van die ochtend, voordat ze met haar telefoon in de hand ging zitten, klaar om het telefoontje te plegen waar ze jaren naar had uitgekeken.

‘Hallo, schat,’ zei haar vader toen hij opnam. Zijn Russische accent was minder zwaar geworden, maar nog steeds herkenbaar. ‘Hoe ging het? Wat is er gebeurd?’

Ana had het gevoel of haar hart uit haar borstkas zou barsten. Bij de vraag alleen al kreeg ze tranen in haar ogen. ‘Nou ja, Bill had veel vleiende dingen te zeggen.’ Ze slikte de emotie weg in een poging nog niets te laten merken. De zaak een beetje opbouwen was altijd beter, waar of niet? ‘Ik moest tegen je zeggen dat hij je nog een drankje verschuldigd is, trouwens.’

‘Als hij naar Miami komt gaan we wat drinken. En nu, heeft hij je gepromoveerd, of zit je nog een jaar vast?’

Ze zweeg nog even, om het moment te rekken. Voordat ze de woorden uitsprak, sloot ze haar ogen, en ze beloofde zichzelf om zich erdoor te laten overspoelen. ‘Ik ben eerste soliste bij het City Ballet geworden, papa.’ Ze ademde in en wachtte.

‘Anastasia,’ zei hij. ‘Eindelijk. Dit is geweldig.’

‘Dank je wel.’ Inmiddels rolden de tranen vrijelijk over haar wangen, maar het waren blije tranen, dus liet ze ze stromen.

‘Heb je gevraagd waarom hij zo lang wacht?’

Ze deed haar mond open om te antwoorden en sloot hem toen weer, omdat ze niet precies wist hoe ze moest omgaan met het feit dat hij afweek van het hoofdthema. Dit was het mooiste nieuws van haar leven en ze wilde dat vieren, en niet blijven hangen bij de vraag waarom het niet eerder was gebeurd. ‘Natuurlijk niet. Ik was veel te blij met het nieuws. Ik heb hier zo lang op gewacht en er zo hard voor geploeterd.’

‘Beter laat dan nooit. Ik ben trots op je, *kotik*.’ Het koosnaampje, dat ‘katje’ betekende, dateerde uit de tijd dat Ana vijf jaar was en haar moeder kwijtraakte bij een auto-ongeluk. Sindsdien was haar vader haar enige ouder geweest. Hij was nooit een buitengewoon tedere vader geweest, maar hij had altijd voor haar klaargestaan. ‘Binnenkort worden de rollen voor het herfstseizoen verdeeld, ja?’

‘Deze week. Er is een nieuw stuk van Roger dat ik heel graag wil dansen. Het seizoen wordt ermee geopend. Hedendaags en spannend. Dat zou eens wat anders voor me zijn.’

‘Voor je carrière, wat is het beste? Waarmee kom je het verst?’ Die altijd op de achtergrond aanwezige vraag leek steeds weer boven te komen als zij elkaar spraken. Op welke manier kon ze vooruitkomen en hoe snel kon ze dat doen? Er was verder maar weinig dat hem interesseerde, waardoor het een grote last op haar schouders legde.

‘Ik denk wel dat het gunstig zou zijn.’

‘Dan moet je de hoofdrol binnenhalen, schat. Niets minder dan de hoofdrol.’

‘Zal ik doen, papa. Tot gauw.’

Ze namen afscheid en Ana legde neer, met haar emoties in de knoop zoals ze vaak in de knoop zaten wanneer ze met haar vader praatte. Voor een keer zou ze zich weleens willen genieten

van een overwinning in plaats van zich te concentreren op haar volgende gevecht. Hij was blij geweest met haar nieuws, maar dat was van korte duur, want hij had het oog alweer gericht op haar volgende doel.

Maar eigenlijk deed zij precies hetzelfde.

Plotseling echode er een stel stemmen door de gang, bestaand uit gezang, gejuich en felicitaties. Aangezien het gebouw bewoond werd door een groot deel van de dansers van het gezelschap, was het de gewoonte om in de gangen samen te komen, zeker op een dag die grote veranderingen zou brengen in het gezelschap. Ze zouden praten over wie er promotie had gemaakt, wie weggestuurd was, en welke studenten er van de School of American Ballet in het nieuwe seizoen als élève zouden komen. Ze glimlachte blij om hun succes, en ging dichterbij haar deur staan om naar het gepraat te luisteren. Een stukje van haar wilde delen in de blijdschap van de groep, haar eigen nieuws vertellen, en feestvieren met haar collega's. Misschien gingen ze die avond wel naar de bar aan de overkant van de straat, of kwamen ze samen in iemands appartement. Ze glimlachte bij de gedachte aan hoe dat zou zijn. Echte vrienden. En al leek het nog zo makkelijk om de gang in te lopen en zich bij hen te voegen, er was iets wat haar ervan weerhield. Ze keek strak naar het briefje aan de overkant van de kamer, en wist het weer.

Beter is altijd mogelijk. Goed is niet genoeg.

Het beste wat ze op dit moment voor zichzelf kon doen was zich concentreren. Hoe graag ze het ook allemaal terzijde schoof om eens echt plezier te hebben, binnenkort zou er voor het seizoen worden gecast, en ze mocht zich door niets laten afleiden van haar doel.